

Wrocław, 9 sierpnia 2005 roku

WK.660/445/K-25/05

Pan

**Kazimierz Warkocz
Burmistrz Miasta i Gminy Międzybórz**

**ul. Kolejowa 13
56-513 Międzybórz**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na mocy ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 16 maja 2005 roku do 8 lipca 2005 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Miasta i Gminy Międzybórz. Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole, którego jeden egzemplarz wręczono Panu Burmistrzowi w dniu podpisania, tj. w dniu 19 lipca 2005 roku.

Kontrola wykazała, że realizując gospodarkę finansową popełniono szereg błędów i uchybień, a ewidencjonowanie przebiegu zdarzeń gospodarczych nie zawsze było zgodne z obowiązującymi przepisami. Nie bez wpływu na przebieg kontroli pozostawał fakt, że w Urzędzie, wg. złożonego oświadczenia, nie zarchiwizowano danych za 2003 rok, a do kontroli przedłożono różniące się między sobą wydruki z ewidencji księgowej sporządzone z dwóch baz danych. Ponadto Skarbnik Miasta i Gminy nie udzieliła odpowiedzi na pytania dotyczące: różnic między saldami kont w wydrukach „Zestawienie stanu kont- syntetyczne” wg stanu na 31 grudnia 2004 roku, sporządzonych 30 maja oraz 1 czerwca 2005 roku, różnic między danymi wynikającymi z ewidencji księgowej a danymi wykazanymi w bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2003 i 2004 roku. Do kontroli nie okazano również ksiąg rachunkowych za 2002 rok, co uniemożliwiło zweryfikowanie wyjaśnień złożonych przez Skarbnik Gminy w ostatnim dniu kontroli.

Opisane w protokole nieprawidłowości i uchybienia spowodowane były m.in. wadliwą interpretacją obowiązujących przepisów, niedostateczną starannością w ich przestrzeganiu, a także niedopełnieniem obowiązków przez niektórych pracowników Urzędu.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- w zakresie prowadzenia rachunkowości- Burmistrz Miasta i Gminy- na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości. Ponadto Burmistrz jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej, na podstawie art. 28a ust.1 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2003 roku Nr 15, poz. 148 ze zm.),
- w zakresie ewidencji księgowej, sprawozdawczości budżetowej, finansowej, wymiaru i ewidencji należności podatkowych i niepodatkowych - odpowiedzialność ponoszą, zgodnie z zakresami czynności, Skarbnik Gminy oraz merytoryczni pracownicy Wydziału Finansowego i Podatków.
- w zakresie realizacji inwestycji oraz gospodarki magazynowej zgodnie z zakresami czynności, poszczególni merytoryczni pracownicy Urzędu Miasta i Gminy.

Nieprawidłowości i uchybienia występowały w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Księgowość i sprawozdawczość budżetowa

W obowiązującym w Urzędzie Zakładowym planie kont zapisano, że odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, pomimo, że z § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 153, poz. 1752), wynika, że odsetki od należności i zobowiązań ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału. W Urzędzie, zarówno w ewidencji syntetycznej jak i analitycznej, nie ewidencjonowano należnych odsetek. Ponadto w planie kont dla budżetu Gminy nie zostały określone zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U z 2002 roku nr 76, poz. 694 ze zm.) oraz z § 12 ust. 1 pkt 2 powołanego wyżej rozporządzenia, z którego wynika, że podstawą prowadzenia rachunkowości może być odpowiedni plan kont, uzupełniony co najmniej o wykaz ksiąg pomocniczych, które mają być prowadzone do poszczególnych kont syntetycznych.

W księdze głównej budżetu Gminy w podsumowaniu obrotów za miesiąc grudzień 2003 roku oraz w podsumowaniu narastających obrotów za 2003 zaniżono obroty strony Wn konta 134 - „Kredyty bankowe”, a obroty strony Wn konta 240 - „Pozostałe rozrachunki” zawyżono o kwotę 9 700 zł, tj. przy podsumowaniu obrotów na tych kontach odpowiednio odjęto i dodano kwotę 9 700 zł. Powyższa operacja księgowa nie została udokumentowana dowodami księgowymi, co było niezgodne z art. 20 ust. 2 oraz art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości z których wynika, że podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, które powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej. W związku z dokonaniem w księdze głównej wyżej opisanych zapisów w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do 31 grudnia 2003 roku wykazano zaniżone rozchody o 9 700 zł, w stosunku do rozchodów, faktycznie wykonanych- wynikających z dowodów księgowych zaewidencjonowanych w księdze głównej w 2003 roku. Ponadto w ewidencji analitycznej, prowadzonej do konta 134 nie ujęto spłat rat kredytowych dokonanych 14 października 2003 roku, a ujętych w ewidencji syntetycznej 2003 roku w łącznej kwocie 9 700 zł. Tymczasem z art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości wynika, że konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. W wyjaśnieniu Skarbnik stwierdziła, że cytując: „zawyżenie obrotów strony Wn konta 240 - „pozostałe rozrachunki” i zaniżenie obrotów strony Wn konta 134 - „Kredyty i pożyczki” o kwotę 9 700 zł, było konsekwencją księgowania w roku 2002. W grudniu 2002 roku przez zapomnienie nie przelano kolejnych rat kredytu do BOŚ w Ostrowie Wlkp na kwotę 9 700,00 zł. O zaistniałej sytuacji zorientowałam się w momencie sporządzania sprawozdań rocznych. W sprawozdaniach wykazałam, że wysokość kolejnych rat spłacanych kredytów była zgodna z kwotą rozchodów przyjętą w budżecie na 2002 rok. W 2003 roku zaniżyłam obroty strony Wn konta 134 o kwotę 9 700,00 zł, ponieważ wykazałam ją już w 2002

roku". Do kontroli nie przedłożono księgi głównej budżetu za 2002 rok, co uniemożliwiło zweryfikowanie złożonych wyjaśnień. Z ich treści wynika jednak, że w księgach 2002 roku na koncie 134 zaewidencjonowano spłatę rat kredytów na łączną kwotę 9 700 zł, której faktycznie nie dokonano, co było niezgodne z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, a uznaje się je za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Do kont 223, 901, 902 w ewidencji księgowej budżetu gminy (organu) nie prowadzono ewidencji szczegółowej, co było niezgodne z opisem kont zawartym w załączniku nr 1 do powołanego wyżej rozporządzenia, z którego wynika, że ewidencja szczegółowa: do konta 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych” powinna umożliwiać ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu przelanych na ich rachunki środków budżetowych przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków budżetowych, do konta 902 - „Wydatki budżetu” ustalenie stanu poszczególnych wydatków według podziałek klasyfikacji budżetowej, do konta 901 - „Dochody budżetu” ustalenie stanu poszczególnych dochodów budżetu według podziałek klasyfikacji.

W 2003 roku na koncie 902 - „Wydatki budżetu”, nie dokonywano żadnych księgowania, a w 2004 roku na stronie Wn konta 902 ewidencjonowano jedynie, w korespondencji z kontem 133, środki przekazane jednostkom budżetowym na realizację wydatków oraz dotacje dla instytucji kultury. Tymczasem z opisu konta zawartego w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych wynika, że konto 902 służy do ewidencji dokonanych wydatków budżetowych, na stronie Wn konta 902 ujmuje się wydatki: 1) jednostek budżetowych na podstawie ich sprawozdań finansowych, w korespondencji z kontem 223, 2) z tytułu rozrachunków z innymi budżetami, w korespondencji z kontem 224, 3) własne, w korespondencji z kontem 133.

Na koncie 901 - „Dochody budżetu” w 2003 i 2004 roku, nie ewidencjonowano dochodów ujętych na koncie 222 - „Rozliczenie dochodów budżetowych”, co było niezgodne z opisem do konta 901 zawartym w załączniku nr 1 do powołanego wyżej rozporządzenia, z którego wynika, że na stronie Ma konta 901 na podstawie sprawozdań jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222, ujmuje się dochody budżetu.

W ewidencji księgowej budżetu gminy nie prowadzono konta 961 - „Niedobór lub nadwyżka budżetu”, które zgodnie z powołanym wyżej rozporządzeniem służy do ewidencji wyniku wykonania budżetu, czyli deficytu lub nadwyżki.

Zapłacone odsetki od kredytów, ewidencjonowano na koncie 962 - „Wynik na pozostałych operacjach” w korespondencji z kontem 133, pomimo iż z opisu do konta 962, zawartego w załączniku nr 1 do powołanego wyżej rozporządzenia, wynika, że konto 962 służy do ewidencji pozostałych operacji niekasowych wpływających na wynik wykonania budżetu, natomiast konto 902 służy do ewidencji dokonanych wydatków budżetowych budżetu.

Do kontroli według stanu na 31 grudnia 2004 roku przedłożono 2 wydruki zestawienia stanu kont - syntetyczne, które zostały sporządzone - pierwszy - 30 maja 2005 roku, drugi - 1 czerwca 2005 roku. Powyższe wydruki różniły się między sobą wysokością wykazywanych sald następujących kont:

101, 130, 201, 221, 222, 240, 400, 700, 750, 800, 860. Do dnia zakończenia kontroli nie uzyskano odpowiedzi na zadane pytanie dotyczące ww. różnic.

W ewidencji księgowej Urzędu salda kont syntetycznych 080, 201, 225, 229, 240, według stanu na 30 czerwca 2003 roku - 080, według stanu na 30 września 2003 roku - 080, 201, 240, według stanu na 31 grudnia 2003 roku - 080, 240, według stanu na 31 marca 2004 roku - 080, 240, według stanu na 30 czerwca 2004 roku - 080, 201, 229, 240, według stanu na 30 września 2004 roku - 080, 240, według stanu na 31 grudnia 2004 roku - 080, 240 były niezgodne z saldami prowadzonych do nich kont analitycznych, co było niezgodne art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości z którego wynika, że konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. W wyjaśnieniu Skarbnik Gminy odniosła się do opisanych różnic według stanu na 31 grudnia 2003 roku i 31 grudnia 2004 roku i stwierdziła, że różnice wynikają z niesystematycznego uzgadniania sald.

Zobowiązania Gminy z tytułu dostaw robót i usług, wynikające z dowodów księgowych wymienionych w załączniku nr II/5 do protokołu kontroli oraz na stronie 43 oraz 47, 48 protokołu kontroli, nie zostały zaewidencjonowane na koncie 201 „rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”. Z opisu konta 201 zawartego w rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752) wynika, że konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług. Konto 201 obciąża się za powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a uznaje za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń. Z przepisów art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy o rachunkowości wynika ponadto, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zaś księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych. Ponadto z przepisów art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości wynika, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie. Uznaje się je za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Z rachunku bankowego Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dokonywano przelewów środków pieniężnych na rachunek bankowy budżetu gminy - w 2003 roku 3 000,00 zł, a w 2004 roku 10 000,00 zł, a następnie zasilano nimi bieżące wydatki budżetowe, czym naruszono przepisy art. 405 oraz art. 406 ustawy z 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. nr 62, poz. 627 ze zm.) z których wynika, że środki funduszu przeznacza się na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Ponadto z rachunku bankowego, na którym zdeponowano wpłacone przez wykonawców zabezpieczenia należytego wykonania umów w dniu 9 stycznia 2003 roku przelano 19 000,00 zł, zasilając rachunek bieżący budżetu gminy, tymczasem z art. 75 ust 5 i 6 obowiązującej w 2003 roku ustawy z 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku nr 72, poz. 664 ze zm.) wynikało, że jeżeli zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesiono w pieniądzu, zamawiający przechowuje je na oprocentowanym

rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie należytego wykonania umowy wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek wykonawcy.

Noty księgowe, wystawione przez Urząd na inne jednostki, dotyczące refundacji kosztów oraz dokumenty Pk korygujące błędne zapisy zostały zaewidencjonowane bez zachowania zasady podwójnego zapisu - operacje gospodarcze zostały ujęte na dwóch kontach, po tych samych stronach (Wn lub Ma), przy czym jeden z zapisów został wprowadzony ze znakiem ujemnym. Z przepisów art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości wynika, że konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym. Na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zarejestrowanych uprzednio lub równocześnie w dzienniku zdarzeń, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu. Natomiast z art. 25 ust. 2 ustawy o rachunkowości wynika, że stwierdzone błędy w zapisach poprawia się przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi.

W Urzędzie nie prowadzono ewidencji dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z tytułu sprzedaży nieruchomości na koncie 221. Tymczasem z opisu do konta 221 zawartego w powołanym rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych wynika, że konto 221 służy do ewidencji należności jednostek budżetowych z tytułu dochodów budżetowych, w których termin płatności przypada na dany rok budżetowy. Na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone na dany rok budżetowy należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat. Na stronie Ma konta 221 ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności, ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej.

Bilans łączny jednostek budżetowych, według stanu na 31 grudnia 2004 roku, został sporządzony 20 maja 2005 roku, a przekazano go do Regionalnej Izby Obrachunkowej w dniu 6 czerwca 2005 roku. Bilans z wykonania budżetu wg stanu na 31 grudnia 2004 roku został złożony w Regionalnej Izbie Obrachunkowej w dniu 13 lipca 2005 roku. Powyższe było niezgodne z § 19 ust. 3 oraz ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, z którego wynika, że zarządy jednostek samorządu terytorialnego przekazują bilanse łączne oraz bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego do Regionalnej Izby Obrachunkowej w terminie do dnia 30 kwietnia roku następnego. Ponadto jednostkowy bilans Urzędu wg stanu na 31 grudnia 2004 roku został sporządzony 30 kwietnia 2005 roku, tymczasem z § 16 ust. 1 oraz § 18 ust. 1 i 4 powołanego rozporządzenia, wynika, że bilans sporządza się w terminie 3 miesięcy od dnia, na który zamyka się księgi rachunkowe, a kierownicy jednostek budżetowych składają bilans odpowiednio dysponentom środków budżetu wyższego stopnia lub zarządom jednostek samorządu terytorialnego w terminie do 31 marca następnego roku.

W sprawozdaniach jednostkowych Urzędu oraz sprawozdaniach zbiorczych Rb-27S za okres od początku roku do 31 grudnia 2003 roku oraz za okres od początku roku do 31 grudnia 2004 roku nie wykazano zaległości z tytułu dochodów majątkowych gminy wynikających z ewidencji analitycznych prowadzonych do kont 221, 201 oraz 226 (za 2003 rok w kwocie 26 541,79 zł, za 2004 rok 28 150,84 zł), co było niezgodne z przepisami § 3 ust. 1 pkt. 2, 7, 8 załącznika nr 2 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej z którego wynika, że sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat, oraz innych niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego - sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej, w sposób następujący: w odpowiednich kolumnach „Saldo końcowe” wykazuje się należności pozostałe do zapłaty, zaległości oraz nadpłaty ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych,

W zakresie sprawozdawczości dotyczącej wykonania planu dochodów oraz wydatków stwierdzono różnice między danymi zawartymi w: sprawozdaniach zbiorczych i jednostkowych Rb-27S oraz Rb-28S za okres od początku roku do 31 grudnia 2003 oraz 31 grudnia 2004 roku, wydrukach z konta 130, a także sprawozdaniach podatkowych opracowanych na podstawie ewidencji podatkowej. Powyższe było niezgodne z § 8 ust. 1 pkt 1, 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 297 ze zm.), z którego wynika, że sprawozdania: jednostkowe - sporządzane są na podstawie ksiąg rachunkowych, sprawozdania zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego jako jednostki budżetowej i jako organu. Nie wszystkie różnice, szczegółowo opisane w protokole kontroli, zostały wyjaśnione w trakcie kontroli.

Różnice między danymi zawartymi w sprawozdaniach, a danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 130 ustalono na podstawie wydruku z ewidencji prowadzonej do konta 130 „Zestawienie stanów kont – subsyntetyczne (paragraf) od początku roku do 3.12.31”, sporządzonego 1 czerwca 2005 roku. Do kontroli przedłożono również wydruk z ewidencji prowadzonej do konta 130 „Zestawienie stanów kont – subsyntetyczne (paragraf) od początku roku do 3.12.31” sporządzony w dniu 29 czerwca 2005 roku. Dane zawarte w ww. wydrukach różniły się w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej, a z podsumowania różnic wynikało, że według wydruku z 29 czerwca 2005 roku obroty dotyczące paragrafów w których stwierdzono różnice były wyższe od obrotów wynikających z wydruku z 1 czerwca o 2 500 zł. Również suma obrotów wynikająca ze sporządzonego na wniosek kontrolujących w dniu 7 lipca 2005 roku wydruku z dziennika obrotów za grudzień 2003 roku była wyższa o 2 500 zł od sumy obrotów za grudzień 2003 roku wynikającej z przedłożonego kontrolującym wydruku z 29 listopada 2004 roku. Ze złożonego w trakcie kontroli oświadczenia wynikało, że ww. różnice powstały na skutek pobierania danych z dwóch różnych baz, jednej testowej, a drugiej prawidłowej. Za prawidłowe należy uznać wydruki z 29 czerwca 2005 roku i z 7 lipca 2005 roku, a ponadto, że dane roku 2003 nie były zarchiwizowane. Powyższe było niezgodne z art. 13 ust. 6 ustawy o rachunkowości, który stanowi że księgi rachunkowe należy wydrukować nie później niż na koniec roku obrotowego. Za równoważne z wydrukiem uznaje się przeniesienie treści ksiąg rachunkowych na inny komputerowy nośnik danych,

zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy od wymaganego dla przechowywania ksiąg rachunkowych.

W umowie rachunku bankowego nr 1/2003 zawartej w dniu 2 stycznia 2003 roku pomiędzy Gminą a Bankiem Spółdzielczym w Oleśnicy Oddział Międzybórz ustalono, że za czynności związane z otwarciem rachunku Bank pobiera opłaty i prowizje określone w „Taryfie opłat i prowizji za usługi i czynności bankowe pobierane przez Bank Spółdzielczy w Oleśnicy”, a taryfa stanowi integralną część umowy, pomimo że z oferty złożonej przez Bank wynikało, że w przypadku udzielenia zamówienia zobowiązuje się on do zawarcia umowy na warunkach podanych w ofercie w miejscu i terminie wyznaczonym przez zamawiającego uwzględniając postanowienia Zamawiającego określone w pkt III 1 dokumentacji przetargowej, tj. postanowienia dotyczące m. in. niedopuszczalności opłat za otwarcie rachunków. Powyższe było niezgodne z art. 76 ust. 1 ustawy z 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku Nr 72, poz. 664 ze zm.), który zakazuje wprowadzania nowych postanowień do umowy, niekorzystnych dla zamawiającego, jeżeli przy ich uwzględnieniu należałoby zmienić treść oferty, na podstawie której dokonano wyboru oferenta, chyba że konieczność wprowadzenia takich zmian wynika z okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy.

Do treści ww. umowy rachunku bankowego nie wprowadzono istotnych postanowień, o których mowa w pkt XIII. 1 „Dokumentacji przetargowej”. Tymczasem w pkt 3 złożonej „Oferty” oferent oświadczył, że zobowiązuje się w przypadku przyznania zamówienia do zawarcia umowy na warunkach podanych w ofercie w miejscu i terminie wyznaczonym przez zamawiającego uwzględniając postanowienia Zamawiającego określone w pkt XIII 1 dokumentacji przetargowej, tj. „Istotne postanowienia dla Zamawiającego, które zostaną wprowadzone do treści zawieranej umowy”. Z pkt XIII.2 powołanej dokumentacji wynikało natomiast, że umowa zostanie zawarta na warunkach określonych w ofercie.

Ponadto w dniu 2 stycznia 2003 roku Gmina udzieliła ww. bankowi pełnomocnictwa do „dysponowania, w tym pobierania i potrącania z rachunku bieżącego prowadzonego przez ww. bank, kwoty nie spłaconej w całości lub części wymagalnej należności banku wraz z odsetkami, prowizją i innymi kosztami, w związku z zawartą umową nr 01/2002 z 20 grudnia 2002 roku o kredyt długoterminowy”, mimo że zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym wykonywanie budżetu należy do zadań Burmistrza.

Do kontroli kasy przedłożono kserokopię Zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy nr 89/05 z 4 stycznia 2005 roku w sprawie określenia wysokości pogotowia kasowego, w którym ustalono pogotowie kasowe na 2005 rok w wysokości 3 000,00 zł. Z prowadzonego w Urzędzie rejestru zarządzeń Burmistrza wynikało, że zarządzenie nr 89/05 zostało wydane 3 stycznia 2005 roku, a dotyczyło ustalenia cen za usługi wykonywane przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Międzybórz. Do dnia zakończenia kontroli gospodarki finansowej Gminy nie okazano oryginału Zarządzenia z 4 stycznia 2005 r. w sprawie pogotowia kasowego na 2005 rok. Do kontroli nie przedłożono również dokumentów stwierdzających ustalenie przez Burmistrza Miasta i Gminy pogotowia kasowego na 2004 rok, pomimo, iż z § 5 pkt 1 i 2 obowiązującej w Urzędzie Instrukcji kasowej wynikało, że jednostka może mieć w kasie niezbędny zapas gotówki na bieżące

wydatki, tzw. pogotowie kasowe ustalone przez kierownika jednostki oraz gotówkę podjętą z rachunku bankowego na pokrycie określonych rodzajowo wydatków, a ponadto że wysokość niezbędnego zapasu gotówki w kasie jest ustalona przez Burmistrza Miasta i Gminy odrębną decyzją - stan kasy w badanych okresach wyniósł od 3 000,00 zł do 3 352,00 zł.

Dopiero w dniu 4 lipca 2005 r. Zarządzeniem Burmistrza nr 106/05 ustalono wysokość pogotowia kasowego na 2005 r. w kwocie 3000 zł.

Wydatki niewygasające z upływem roku budżetowego zostały zaewidencjonowane na koncie 139 - „Inne rachunki bankowe”, na którym zdeponowane zostały zabezpieczenia należytego wykonania umów. Tymczasem z opisu do kont 139, 133 zawartego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych wynika, że konto 139 służy do ewidencji operacji dotyczących wydzielonych zgodnie z odrębnymi przepisami środków pieniężnych innych niż środki budżetu i środki pochodzące z funduszy pomocowych, natomiast na koncie 133 ujmuje się środki na niewygasające wydatki. Ponadto z art. 130 ust. 4 ustawy o finansach publicznych wynika, że środki finansowe na wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego, są gromadzone na wyodrębnionym subkoncie podstawowego rachunku bankowego jednostki samorządu terytorialnego. W związku z powyższymi księgowaniami środki na niewygasające wydatki w aktywach bilansu z wykonania budżetu, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2004 roku, zostały wykazane w aktywach jako pozostałe środki pieniężne, a w pasywach jako pozostałe zobowiązania.

W trakcie kontroli stwierdzono różnice między danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz danymi wykazanymi w bilansach z wykonania budżetu Gminy za 2003 i 2004 rok, które do dnia zakończenia kontroli nie zostały wyjaśnione:

- w aktywach bilansu z wykonania budżetu, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2003 rok, w pozycji „Należności i rozliczenia” wykazano kwotę 134 465 zł, natomiast z ewidencji księgowej wynikało, że należności budżetu (saldo Wn konta 240 i saldo Wn konta 224) wyniosły 135 153,63 zł, z kolei w pasywach bilansu w pozycji „Zobowiązania wobec budżetu” wykazano kwotę 450 zł, natomiast w ewidencji księgowej kwota 1 139,00 zł (saldo Ma konta 224) stanowiła zobowiązania wobec budżetu.
- w pasywach bilansu z wykonania budżetu, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2004 roku, w pozycji „Zobowiązania wobec budżetu” wykazano kwotę 1 692 zł, natomiast z ewidencji księgowej wynikało, że zobowiązania budżetu stanowiło saldo Ma konta 224 w wysokości 912 zł. Ponadto suma sald kont (bilans zamknięcia) za 2004 rok wyniosła po stronie Wn - 870 342,28 zł, po stronie Ma - 869 559,68 zł (różnica między stronami Wn i Ma wyniosła 782,60 zł).

Zgodnie z art. 24 ust 4 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności zapisy uporządkowane są chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie

obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.

Udzielone pożyczki z ZFŚS pracownikom Urzędu oraz ich spłaty ewidencjonowano na koncie 240. Natomiast z opisu zawartego w załączniku nr 2 do rozporządzenia wynika, że konto 234 służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia. Na stronie Wn konta 234 ujmuje się w szczególności należności z tytułu pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, a na stronie Ma wpływ należności od pracowników.

Na koncie 226 nie zaewidencjonowano należności podatkowych, które zostały zabezpieczone hipoteką (w 2003 roku - 50 125,90 zł, w 2004 roku - 61 585,00 zł), tymczasem z § 13a rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 50, poz. 511 ze zm.) wynika, że na stronie Wn konta 226 księguje się należności, w wysokości zabezpieczonej hipoteką, w korespondencji z kontem 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Ponadto na stronie Ma konta 226 nie ujmowano przeniesienia należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty należnej na dany rok, w korespondencji z kontem 221, co było sprzeczne z opisem do konta 226 zawartym w rozporządzeniu w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.

We wnioskach o zaliczki nie określano terminu ich rozliczenia, co było niezgodne z zapisami zawartymi w Instrukcji obiegu dokumentacji finansowo-księgowej dla wszystkich wydziałów Urzędu Miasta i Gminy w Międzyborzu oraz dla zakładów budżetowych objętych obsługą finansowo-księgową przez Wydział Finansowo-Budżetowy, obowiązującej do 27 października 2004 roku. Ponadto z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 234 - „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, wynikało, że pobrane przez pracowników zaliczki w ciągu 2003 i 2004 roku, zostały zwrócone (a nie rozliczone dokumentami potwierdzającymi dokonanie zakupu) na rachunek budżetu Gminy odpowiednio w grudniu 2003 i 2004 roku.

Zwroty środków pieniężnych, wynikające z niewykorzystanych zaliczek pobranych przez pracowników, księgowano zapisem ujemnym (Wn - 234, Ma - 130), pomimo że z opisu do konta 234 zawartego w powołanym rozporządzeniu w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych wynika, że zwroty środków pieniężnych i rozliczone zaliczki należy ujmować po stronie Ma konta 234, w korespondencji ze stroną Wn konta 130.

Dochody budżetowe

Nie przeprowadzano czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 pkt 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. nr 137 poz. 126 ze zm.), w zakresie porównania danych wynikających z ewidencji gruntów z danymi wykazywanymi przez podatników w deklaracjach (informacjach) na podatek od nieruchomości, podatek rolny i podatek leśny, w zakresie porównywania podstaw podatkowych wykazywanych w kolejnych, złożonych przez podatników, deklaracjach (informacjach) oraz w zakresie ustalenia formy prawnej podatnika (wystąpił przypadek

opodatkowania spółki jawnej na zasadach obowiązujących osoby fizyczne). Nie skorzystano również z możliwości określonej w art. 274a §2 Ordynacji podatkowej z którego wynika, że w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelność danych w niej zawartych oraz w art. 275 § 1 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którym, jeżeli ze złożonej deklaracji wynika, że podatnik skorzystał z przysługujących mu ulg podatkowych, organ podatkowy może zwrócić się do niego o okazanie dokumentów, których posiadania przez podatnika, w określonym czasie, wymaga przepis prawa.

W stosunku do osób dzierżawiących grunty od ANR, wystawiono nakazy płatnicze na 2003 i 2004 rok, pomimo że ww. podatnicy nie złożyli wymaganych na podstawie art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym informacji o gruntach (nakazy wystawiano na podstawie sporządzonych przez pracownika Urzędu wykazów dzierżawców), co było niezgodne z art. 21 § 5 w zw. z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej, z którego wynika, że jeżeli przepisy prawa podatkowego nakładają na podatnika obowiązek złożenia deklaracji wysokość zobowiązania podatkowego ustala się zgodnie z danymi zawartymi w deklaracji. Ponadto nakazy płatnicze na 2003 i 2004 zostały doręczone bez potwierdzenia odbioru, co było niezgodne z art. 144 Ordynacji podatkowej z którego wynika, że organ podatkowy doręcza pisma za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub upoważnione osoby. Z notatek służbowych pracownika Urzędu wynikało, że nakazy płatnicze zostały wysłane po terminach płatności podatku rolnego określonych w ustawie o podatku rolnym, co było niezgodne z art. 6a ust. 6 ustawy o podatku rolnym, z którego wynika, że podatek rolny na rok podatkowy od osób fizycznych ustala w drodze decyzji, organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów. Podatek jest płatny w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminach do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego, ponadto z art. 21 § 1 Ordynacji podatkowej wynika, że zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania. Brak udokumentowania daty doręczenia decyzji przez organ podatkowy uniemożliwił zweryfikowanie prawidłowości naliczania odsetek od nieterminowych wpłat rat podatku, bowiem z art. 47 § 2 Ordynacji podatkowej wynika, że jeżeli przepisy prawa podatkowego określają kalendarzowo terminy płatności podatku, a decyzja ustalająca wysokość zobowiązania podatkowego nie została doręczona co najmniej na 14 dni przed terminem płatności podatku lub pierwszej raty podatku, obowiązuje termin określony w art. 47 § 1 Ordynacji podatkowej, tj. termin płatności podatku wynosi 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Wydatki budżetowe

Operacje gospodarcze udokumentowane następującymi dowodami księgowymi: faktura nr 10/03/03 (nr dowodu 1462), faktura nr 01714/4/04 (nr dowodu 840), faktura nr 146/04 (nr dowodu 1207), faktura nr 02704/4/04 (nr dowodu 1289), faktura nr 290745-2R (nr dowodu 1998), faktura nr 53/4/2003 (nr dowodu 2492) zaewidencjonowano na kontach 013, 020 po okresie sprawozdawczym, w którym nastąpiły, co było niezgodne z art. 20 ust 1 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że

do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Operacje gospodarcze dotyczące sprzedaży nieruchomości dokonanych w trakcie 2003 roku, tj. lutym, listopadzie i grudniu oraz w trakcie 2004 roku, tj. lutym, marcu i kwietniu, zaewidencjonowano na koncie 010 „Środki trwałe / grunty” pod datą 31 grudnia 2003 roku oraz 31 grudnia 2004 roku jedną kwotą, na podstawie polecenia księgowania nr PK/0128 poz. 2 oraz polecenia księgowania nr PK/0155 poz. 13. W ww. poleceniach księgowania nie wymieniono pojedynczych dowodów źródłowych dotyczących dokonanych operacji gospodarczych. Powyższe było niezgodne z art. 20 ust. 1, 2 i 3 ustawy o rachunkowości, z których wynika, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, a ponadto że podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, podstawą zapisów mogą być również sporządzone przez jednostkę dowody księgowe zbiorcze służące do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, które muszą być w dowodzie zbiorczym pojedynczo wymienione.

Wydatki poniesione w związku z realizacją następujących remontów: elewacji budynku Urzędu Miasta i Gminy w Międzyborzu ul. Kolejowa 13, chodnika w Międzyborzu ul. Rynek, drogi gruntowej w Międzyborzu ul. Zacisze, dróg gruntowych w Międzyborzu ul. Badury i Sportowa o powierzchni 1 250 m² ujęto w § 6050-„wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych” oraz §4300 „zakup usług pozostałych”, tymczasem z rozporządzenia Ministra Finansów z 25 marca 2003 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów wynika, że wydatki na zakup usług remontowych ujmuje się w §4270-zakup usług remontowych

Rada Miejska w Międzyborzu w uchwałach z 29 listopada 2002 roku oraz 12 lutego 2003 roku w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Miasta i Gminy Międzybórz nie przyznała Burmistrzowi dodatku specjalnego, co było niezgodne z § 7 ust. 1a rozporządzenia Rady Ministrów z 26 lipca 2000 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. nr 61, poz. 707 ze zm.) oraz z § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z 11 lutego 2003 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. nr 33, poz. 264 ze zm.), z których wynika, że burmistrzowi przysługuje dodatek specjalny w kwocie wynoszącej co najmniej 20% i nieprzekraczającej 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego. Dodatek przyznaje właściwy organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Do 31 maja na rachunek bankowy Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przelano 63,30 % planowanej kwoty odpisu na 2004 rok, co było niezgodne z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu socjalnym (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 roku nr 70, poz. 335 ze zm.), z którego wynika, że równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do 30 września tego roku, z tym że do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75 % równowartości odpisów, o których mowa w art. 1-3 ustawy.

Przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy, na podstawie umów z 1 lutego 2003 roku, zwracano koszty abonamentu telefonicznego-w 2003 roku - 4 099,20 zł, w 2004 - 4 099,20 zł. Natomiast z art. 37b ustawy o samorządzie gminnym wynika, że rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej.

Wpłacone przez oferentów uczestniczących w kontrolowanych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego wadium zwrócone zostały bez odsetek, co było niezgodne z art. 42 ust. 3 ustawy z 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku nr 72, poz. 664, ze zm.) oraz z art. 46 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. nr 19, poz. 177, ze zm.), z których wynika, że jeżeli wadium wniesiono w pieniądzu, zamawiający zwraca je wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszonym o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek dostawcy lub wykonawcy.

W trakcie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na „Sprzedaż i dostawę materiałów betonowych do realizacji zadania pn. Remont chodnika w Międzyborzu ul. Rynek” nie odrzucono oferty ubiegającego się o udzielenie zamówienia, który wbrew wymaganiom określonym w "Informacji o rozpoczęciu postępowania w trybie zapytania o cenę" w ofercie przedłożył kserokopię rejestracji firmy niepoświadczoną za zgodność z oryginałem, co było niezgodne z art. 19 ust. 1 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych, z którego wynika, że wyklucza się z ubiegania o udzielenie zamówienia publicznego dostawców lub wykonawców, którzy nie złożyli wymaganych oświadczeń lub nie spełnili innych wymagań określonych w ustawie, specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w ogłoszeniu lub zaproszeniu do składania ofert, w szczególności nie wnieśli wadium.

W trakcie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na „Roboty remontowe w budynku Gimnazjum Samorządowego ul. Wrocławska 8” nie wykluczono wykonawcy, który nie złożył dokumentów potwierdzających spełnianie warunków, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy Prawo Zamówień Publicznych, co było niezgodne z art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy, z którego wynika, że z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wyklucza się wykonawców, którzy nie złożyli oświadczenia o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu lub dokumentów potwierdzających spełnianie tych warunków;

W dokumentacji ofertowej, złożonej do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na „Roboty remontowe w budynku Gimnazjum Samorządowego ul. Wrocławska 8”, jeden z oferentów dołączył poświadczoną przez siebie „za zgodność z oryginałem” kserokopię bankowego dowodu przelewu, którym oferent dokonał wpłaty wadium na rachunek bieżący Gminy. Jak wynika z oświadczenia złożonego przez Skarbnik Gminy, kwota wadium nie wpłynęła na rachunek bieżący Gminy przelewem, została natomiast zaewidencjonowana na koncie 101 - „Kasa”, na podstawie dowodu wpłaty KP/6/2004 z 12 sierpnia 2004 roku.

Do remontu ulicy Sportowej i Badury w Międzyborzu wydano o 84,70 ton tłuczni więcej niż wynikało to z przedstawionych do kontroli kosztorysów. Inspektor Nadzoru w przesłanym do Urzędu w trakcie kontroli oświadczeniu wyjaśnił, że z uwagi na niestabilność podłoża gruntowego pod

wykonanie nawierzchni oraz konieczność utwardzania poboczy, dolną warstwę podbudowy wykonano o 3 cm grubszą niż zakładano to w kosztorysie.

W zadaniu na dostawę tłucznia w wysokości 1 300 ton na remont dróg gminnych, oferent – Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe "Petrobud", 940,6 ton tłucznia, dostarczył po terminie wynikającym z "Informacji o rozpoczęciu postępowania w trybie zapytania o cenę o wartości poniżej 130.000 EURO" oraz umowy z 29 kwietnia 2003 roku nr 5/ZP/2003. Pomimo niewywiązania się dostawcy z terminu realizacji zadania określonego w umowie nie wyegzekwowano od niego kary umownej przewidzianej z tego tytułu w ww. umowie w wysokości 3 575,39 zł.

Mienie komunalne

W wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, o których mowa w art. 35 ust. 1 w ustawie z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 roku Nr 46. poz. 543 ze zm.) nie podawano terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2, co było niezgodne z art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy.

Z art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami wynika, że termin wyznaczony osobom, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości do złożenia wniosku o ich nabycie nie może być krótszy niż 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu, natomiast w ogłoszeniach zamieszczanych w prasie lokalnej, podawano termin 21 dni od dnia wywieszenia wykazu.

W protokołach z przeprowadzonych przetargów ustnych nieograniczonych na sprzedaż nieruchomości nie podawano informacji o obciążeniach nieruchomości, co było niezgodne z § 9 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 stycznia 1998 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz. U. Nr 9, poz. 30 ze zm.), z którego wynika, że protokół z przeprowadzonego przetargu powinien zawierać m. in. informację o obciążeniach nieruchomości.

W protokole z „rozliczeń wyników inwentaryzacji” nie opisano wyników przeprowadzonej inwentaryzacji gruntów, co było niezgodne z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że przeprowadzenie inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.

W zadaniach pn. „Sprzedaż i dostawa materiałów betonowych do realizacji zadania pn. Remont chodnika w Międzyborzu ul. Rynek”, „Sprzedaż i dostawa tłucznia z podkładów kolejowych na teren m. Międzyborza w ilości 1 300 ton” dla przyjętych na podstawie dokumentu „P” (magazyn przyjmie) materiałów, nie prowadzono kartotek ilościowych, co było niezgodne z Instrukcją wewnętrznego obiegu dokumentacji finansowo – księgowej dla wszystkich Wydziałów Urzędu Miasta i Gminy w Międzyborzu oraz dla zakładów budżetowych objętych obsługą finansowo – księgową przez Wydział Finansowo – Budżetowy przyjętej 4 marca 1997 roku, z której wynika, że kartoteki materiałowe prowadzone są ilościowo i wartościowo. Kartoteki ilościowe prowadzi osoba, której powierzono prowadzenie magazynu.

Przyjęcie i wydanie materiału zakupionego na remont chodnika zapisano w kartotece, stanowiącej analitykę do konta 310 pod nazwą "materiały na remont chodnika", co było niezgodne z

powołaną Instrukcją 4 marca 1997 roku, z której wynika że kartoteki materiałowe prowadzone są ilościowo i wartościowo, kartoteka prowadzona jest oddzielnie dla każdego materiału, towaru, części itp. Łączenie różnorodnych materiałów na jednej kartotece jest niedozwolone. Ponadto z opisu konta 310 „Materiały” zawartego w instrukcji w sprawie zakładowego planu kont dla jednostek i zakładów budżetowych i środków specjalnych objętych obsługą finansowo księgową przez Urząd Miasta i Gminy w Międzyborzu z 4 grudnia 1996 roku wynika, że ewidencję analityczną prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie i rozliczenie poszczególnych rodzajów i materiałów oraz osób i jednostek za nie odpowiedzialnych. Ewidencję ilościowo - wartościową prowadzi się według rodzajów materiałów na kontach ilościowo-wartościowych w cenach zakupu.

Na remont chodnika wydano więcej materiału niż wynikało to z ilości materiału przyjętego do magazynu (przyjęto 270 m² kostki szarej, a wydano 302,4 m²). Różnica w ilości kostki szarej wynikała z faktu nieuwjęcia w kartotekach ilościowych oraz wartościowych poprzednich dostaw tego materiału do magazynu. Brak prowadzenia kartotek ilościowych uniemożliwił prawidłowe ustalenie jego stanu.

Pomimo wystawienia pokwitowań „P” dokumentujących dostawę 940,6 ton tłuczni, przyjęcia i wydania materiału nie zaewidencjonowano na koncie 310 oraz na kartotece stanowiącej analitykę do konta 310. Tymczasem z powołanej Instrukcji wynika, że do dokumentowania przyjęcia materiału do magazynu oraz wydania materiału z magazynu służą odpowiednio dokumenty P- magazyn przyjmie oraz Rw- magazyn wyda. Ponadto z ww. instrukcji wynikało, że pokwitowanie magazynowe na formularzu „P” magazynier wystawia jeżeli dostarczona ilość materiałów jest zgodna z ilością określoną w dowodach zakupu (faktura, rachunek).

Zadania zlecone i realizowane w ramach porozumień

Dochody z tytułu opłat za wydawanie dowodów osobistych odprowadzono na rachunek urzędu Wojewódzkiego: 17 sierpnia według stanu na dzień 10 sierpnia, 30 sierpnia 2004 roku według stanu na dzień 26 sierpnia 2004 roku oraz 13 października według stanu na dzień 8 października i 27 października według stanu na dzień 20 października 2004 roku, co było niezgodne z § 7 ust. 1, ust. 2, ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 10 listopada 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad trybu i terminu opracowywania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami oraz przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych na realizację tych zadań (Dz. U. Nr 100, poz. 1077 ze zm.), z którego wynika, że jednostka organizacyjna przekazuje na rachunek podstawowy właściwej jednostki samorządu terytorialnego pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego ustawami, dwukrotnie w miesiącu, według stanu środków na 10 dzień miesiąca - w terminie do dnia 13 danego miesiąca, 20 dzień miesiąca - w terminie do dnia 23 danego miesiąca. Dochody te przekazywane są na rachunek bieżący subkonto dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację, odpowiednio w terminach do 15 i 25 dnia danego miesiąca.

Rozliczenia z jednostkami podległymi

W Gminie funkcjonował jeden zakład budżetowy. Między danymi zawartymi w jednostkowym sprawozdaniu Rb-30 z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych za okres od początku roku do 30 czerwca 2003 i 2004 roku oraz za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2003 i 2004 roku przedłożonych przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Międzyborzu, a danymi zawartymi w zbiorczych sprawozdaniach Rb-30 za ww. okresy stwierdzono różnice polegające m. in. na nieujęciu w sprawozdaniu zbiorczym Rb-30 za pierwsze półrocze 2003 roku zobowiązań wykazanych w sprawozdaniu jednostkowym w kwocie 114 960 zł, co było niezgodne z § 8 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279 ze zm.), z którego wynika, że zbiorcze sprawozdania, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych.

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, a w szczególności o:

1. Szczegółowe wyjaśnienie przyczyn zaewidencjonowania na koncie 134 w księgach rachunkowych 2002 roku faktycznie niedokonanej spłaty kredytów w wysokości 9 700 zł wraz z wskazaniem przeciwstawnego konta na którym zaewidencjonowana została kwota 9 700 zł oraz przedstawienie księgi głównej budżetu Gminy za 2002 rok,
2. Wyjaśnienie przyczyn przedłożenia do kontroli 2 różniących się między sobą saldami następujących kont 101, 130, 201, 221, 222, 240, 400, 700, 750, 800, 860 wydruków zestawienia stanu kont - syntetyczne, które zostały sporządzone - pierwszy - 30 maja 2005 roku, drugi - 1 czerwca 2005 roku,
3. Przestrzeżenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 153, poz. 1752), w szczególności w zakresie:
 - ewidencjonowania w księgach rachunkowych na koniec kwartału należnych odsetek od należności i zobowiązań, stosownie do § 7 ust. 2 rozporządzenia,
 - uzupełnienia planu kont dla budżetu Gminy o zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. nr 76, poz. 694 ze zm.) w związku z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia,
 - prowadzenia ewidencji szczegółowej do kont 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych”, 901 - „Dochody budżetu”, 902 - „Wydatki budżetu”, stosownie do zapisów zawartych w załączniku nr 1 do rozporządzenia,
 - dokonywania na kontach 901, 902, 961 księgowania zgodnych z zapisami zawartymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia,

- ewidencjonowania zapłaconych odsetek od kredytów na koncie 902, które zgodnie z opisem zawartym w załączniku nr 1 do rozporządzenia służy do ewidencji dokonanych wydatków budżetowych budżetu,
 - prowadzenia ewidencji dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z tytułu sprzedaży nieruchomości na koncie 221, stosownie do opisu konta zawartego w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
 - ewidencjonowania wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego na subkoncie rachunku bieżącego budżetu Gminy stosownie do zapisów zawartych w załączniku nr 1 do rozporządzenia w związku z art. 130 ust. 4 ustawy o finansach publicznych,
 - ewidencjonowania pożyczek z ZFŚS udzielonych pracownikom Urzędu oraz ich spłat na koncie 234, stosownie do zapisów zawartych w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
 - ewidencjonowania na stronie Ma konta 226 przeniesienia należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty należnej na dany rok, w korespondencji z kontem 221, stosownie do opisu konta 226 zawartego w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
 - ewidencjonowania zwrotów środków pieniężnych, wynikających z niewykorzystanych zaliczek pobranych przez pracowników po stronie Ma konta 234, w korespondencji ze stroną Wn konta 130, stosownie do opisu konta 234 zawartego w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
 - bieżącego ewidencjonowania zobowiązań Gminy z tytułu dostaw i usług na koncie 201, stosownie do opisu konta w zawartego w rozporządzeniu w związku z art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1 i 2 oraz ust. 5 pkt 1 ustawy o rachunkowości,
 - przestrzegania terminu, określonego w § 16 ust. 1 rozporządzenia, sporządzania bilansu jednostkowego Urzędu oraz przekazywania do Regionalnej Izby Obrachunkowej bilansu łącznego oraz bilansu z wykonania budżetu w terminach określonych odpowiednio w § 19 ust. 3 oraz § 19 ust. 4 rozporządzenia,
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U z 2002 roku nr 76, poz. 694 ze zm.), w szczególności w zakresie:
- ewidencjonowania w księgach rachunkowych operacji gospodarczych na podstawie rzetelnych i zgodnych z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej dowodów księgowych, stosownie do art. 20 ust. 2 oraz art. 22 ust. 1,
 - ujmowania na kontach ksiąg pomocniczych zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, stosownie do art. 16 ust. 1,
 - prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób umożliwiający sporządzanie sprawozdań finansowych, stosownie do art. 24 ust 4,
 - ewidencjonowania dowodów księgowych zgodnie z zasadą podwójnego zapisu, stosownie do art. 15 ust. 1 oraz art. 25 ust. 2,
 - bieżące ewidencjonowanie operacji gospodarczych, stosownie do art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 5,
 - ewidencjonowania w księgach rachunkowych operacji gospodarczych, na podstawie dowodów źródłowych dotyczących tych operacji stosownie do art. 20 ust. 2 lub ewidencjonowania

- operacji gospodarczych na podstawie dowodów zbiorczych służących do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, w których, zgodnie z art. 20 ust. 3, dowody źródłowe muszą być pojedynczo wymienione,
- dokumentowanie wyników przeprowadzonej inwentaryzacji, stosownie do art. 27 ust. 1.
 - archiwizowanie ksiąg rachunkowych poprzez ich wydrukowanie nie później niż na koniec roku obrotowego lub przeniesienie treści ksiąg rachunkowych na inny komputerowy nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy od wymaganego dla przechowywania ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 13 ust. 6 ustawy.
5. Zaprzestanie stosowania, jako formy zabezpieczenia umów kredytowych pełnomocnictwa do dysponowania przez podmioty zewnętrzne rachunkiem bankowym budżetu, co może grozić blokadą realizacji budżetu, a w konsekwencji naruszyć zasady określone w art. 30 ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz w art. 92 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2003 roku Nr 15 poz. 148 ze zm.).
 6. Gospodarowanie środkami Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zgodnie z art. 405 oraz art. 406 ustawy z 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. nr 62, poz. 627 ze zm.).
 7. Przechowywanie wpłaconych przez wykonawców zabezpieczeń należytego wykonania umów, zgodnie z art. 148 ust. 5 ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. nr 19, poz. 177 z zm.).
 8. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279 ze zm.), a w szczególności:
 - wykazywanie w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu oraz sprawozdaniach zbiorczych Rb-27S zaległości z tytułu dochodów majątkowych gminy, stosownie do § 3 ust. 1 pkt. 2, 7, 8 załącznika nr 2 do rozporządzenia,
 - sporządzanie zbiorczych sprawozdań Rb-30 z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych na podstawie sprawozdań jednostkowych, stosownie do § 8 ust. 1 pkt 3,
 - sporządzanie sprawozdań jednostkowych Urzędu Rb-27S- z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych na podstawie ewidencji księgowej oraz sprawozdań zbiorczych Rb-27S oraz Rb-S na podstawie sprawozdań jednostkowych, stosownie do § 8 ust. 1 pkt 1, 3.
 9. Ewidencjonowanie na koncie 226 należności podatkowych, które zostały zabezpieczone hipoteką, stosownie do § 13a rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 50, poz. 511 ze zm.),
 10. Przestrzeganie wewnętrznych przepisów zawartych w Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych w Urzędzie Miasta i Gminy Międzybórz dotyczących wskazania we wnioskach o zaliczkę terminu ich rozliczania, a także ewidencjonowanie na koncie 234 rozliczeń z tytułu dokonanych przez pracowników zakupów z pobranych zaliczek,

11. Przeprowadzanie na podstawie art. 272 pkt 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity z 2005 roku nr 8, poz. 60 ze zm.) czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami oraz wykorzystanie uprawnień wynikających z art. 274a §2 oraz art. 275 § 1.
12. Doręczanie nakazów płatniczych na podatek rolny za pokwitowaniem i w terminach umożliwiających zapłatę I raty podatku rolnego w terminie określonym w art. 6a ust. 6 ustawy o podatku rolnym, stosownie do art. 144 Ordynacji podatkowej oraz art. 21 § 1 w związku z art. 47 § 2,
13. Wystawianie nakazów płatniczych na podstawie złożonych przez podatników informacji o gruntach, stosownie do art. 21 § 5 w związku z art. 3 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa,
14. Przestrzeganie zasad klasyfikowania wydatków określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z 20 września 2004 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 209, poz. 2132 ze zm.).
15. Podjęcie działań mających na celu ustalenie w drodze Uchwały Rady Miejskiej oraz wypłacenie wraz z należnymi odsetkami, Burmistrzowi Miasta i Gminy Międzybórz, dodatku specjalnego stosownie do § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z 11 lutego 2003 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. nr 33, poz. 264 ze zm.).
16. Przelewanie odpisu na rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w terminach określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity Dz. U. z 1996 roku nr 70, poz. 561 ze zm.),
17. Zaprzestanie zwracania przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy kosztów abonamentu telefonicznego.
18. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. nr 19, poz. 177 ze zm.), a w szczególności:
 - zwracanie oferentom wpłaconych wadium wraz z odsetkami, stosownie do art. 46 ust. 4 ustawy,
 - wykluczanie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wykonawców, którzy nie złożyli oświadczenia o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu lub dokumentów potwierdzających spełnianie tych warunków, stosownie do postanowień art. 24 ust. pkt 2 ust. 3 ustawy,
 - dokładne badanie i ocenę złożonych ofert przez komisję przetargową stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy,
 - egzekwowanie przy zawieraniu umów warunków wynikających z ofert złożonych przez oferentów, którym udzielono zamówienia publicznego, stosownie do art. 140 ust. 1 ustawy.
19. Wydawanie materiału do robót remontowych tylko w takiej ilości, jaka wynika z dokumentacji kosztorysowej lub przedłożonych dokumentów, z których wynika konieczność zwiększenia ilości zastosowanego materiału.

20. Egzekwowanie od wykonawców zadań kar umownych przewidzianych w umowach zawartych z nimi w przypadkach, zaistnienia przesłanek uzasadniających ich zastosowanie.
21. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2004 roku nr 261 poz. 2603 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. nr 207, poz. 2108), a w szczególności:
- umieszczanie w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży informacji dotyczących terminu złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 stosownie do art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy;
 - umieszczanie w protokołach z przeprowadzonych przetargów ustnych nieograniczonych na sprzedaż nieruchomości informacji o obciążeniach nieruchomości, stosownie do §.10 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia,
 - podawanie, w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, zamieszczanych w ogłoszeniach prasowych, właściwych terminów, które przysługują osobom posiadającym pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 31 ust 1 pkt 1 i 2 ustawy.
21. Przestrzeganie wewnętrznych przepisów dotyczących gospodarki magazynowej, a w szczególności:
- prowadzenie dla materiałów, których przyjęcie oraz wydanie dokumentowane jest dowodami „P” oraz „W” kartotek ilościowo-wartościowych, w sposób umożliwiający określenie stanów poszczególnych materiałów,
 - ewidencjonowanie zapasów materiałów na koncie 310-„materiały”
22. Odprowadzanie dochodów uzyskanych z tytułu opłat za wydawanie dowodów osobistych na rachunek Urzędu Wojewódzkiego w terminach określonych w § 7 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 10 listopada 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad trybu i terminu opracowywania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami oraz przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych na realizację tych zadań (Dz. U. Nr 100, poz. 1077 ze zm.).

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu przedstawionych wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Henryk Zawadzki

Przewodniczący Rady Miejskiej w Międzyborzu